

KÖZLEKEDÉSTECHNIKAI NAPOK

„Tanúsítványok, közbenső hitelesítés, TSI. OVSZ Kérdések”
c. videókonferencia

2024. X.2. 13.00 óra

Vasúti járművekre vonatkozó
nemzetközi szabályozások a VDE-től
az első ÁME-ok megjelenéséig

Dr. Csiba József

BME ITS Megfelelőségértékelési Üzletága
ny. igazgatója

- Mi az átjárhatósági probléma?
- Az első átjárhatósági problémák jelentkezése
- 1843: első nemzetközi összeköttetés, Liege-Köln között.

A kezdetek:

1846: - Porosz vasúttársaságok közösséget hoztak létre

- pályákra,
- járművekre

a legfontosabb műszaki üzemeltetési szabályok, követelmények megalkotására.

- Magyar Középponti Vasúttársaság megnyitja első vasútvonalát (1846).

(Délkeleti Államvasút, 1850. III.7.)

1847: Hamburg, Német Vasúti Társaságok Uniója (Egylete).

Verein der deutschen Eisenbahnverwaltungen, VDE, Német Vasútegylet).

Alapítók: 44 német vasúti hálózat és **4**
hálózat az Osztrák-Magyar Monarchiából
(5234+1670 km), közöttük a Magyar
Középponti Vasúttársaság is

A VDE-ről:

Pénzügyi, Kereskedelmi és műszaki bizottságok, albizottságok, javaslatok, informatív anyagok.

Pálya: tengelyterhelés, bejárando ívsugarak, lejtési és emelkedési viszonyok....

Jármű: ülőhelyek száma, WC-k megjelenése, száma, 2- és 4- tengelyes kocsik, világítás, sebesség, fék ...

Pálya-jármű:

tengelynyomás, tengelyterhelés,
folyómétersúly, sínek keresztmetszeti
méretei, sínprofil, sínkötés, kerékprofil,
tengelytávok, forgócsaptávok, szelvények,
járműkialakítás, járműalkatrészek, méretek,
tűrések, anyagminőségek, átvételi
követelmények...

Kereskedelmi (gazdasági kérdések):

kocsik kölcsönös használata, kocsik kirakása, mosás, fertőtlenítés, leadás, ismételt megrakás.

Pénzügyi kompenzáció, leszámolás.

Új vonalak, vonalbővítések, állomások kialakítása.

Szállítók, fuvaroztatók igényei. A vasút komplex műszaki-gazdasági rendszer.

VDE bővülése: 1870-1871 után:
Hollandia, Luxemburg, Belgium, Oroszország,
Lengyelország, Románia.
Egylet irányító szerepe az I. világháború végéig.

**A VDE munkájának végzése, műszaki
szakképzettségek,
magyar szakemberek,
Mozdonyszerkesztési Bizottság: Geduly Gyula
MÁV-igazgató 1912-1916.**

Svájc szerepe az átjárhatósági kérdésekkel kapcsolatban

1882: **Berni Egyezmény.** Szelvénykérdések.

1882, 1886: **Műszaki egység.**

(Technische Einheit in Eisenbahnwesen, TE)

Alapítók:

Svájc, Németország, Franciaország, Olaszország, Ausztria-Magyarország.

TE máig ható szabályozása:

járműveken szabadon tartandó terek nagysága a „berni négyszög”.

TE-hez később csatlakozott: Belgium, Dánia, Norvégia, Svédország.

1872: Európai Személyszállító Vonatok
Menetrendi értekezlete.

Menetrend, határátmenet, csatlakozások
(külföld, belföld),
szolgáltatások, sebesség, biztonság.
Éves értekezletek.

Később tehervonatokra is, majd nyári és téli
menetrendek.

Svájci kormány Szövetségi Tanácsa indítványa
1878: május-június: vasút és állami vezetők
svájci értekezlete: vasúti ügyekről.

(Svájc: 22 katonai, geográfiai viszonyok, 4 nyelv)

Nemzetközi Vasútegylet

1922, Ok, MÁV, szak- és albizottságok.
Szervezet szabályzatai, határozmányai,
döntvényei.

Alapítók.

Szabályzat a személykocsik átmenetére és
Használatára a nemzetközi forgalomban. 1922.

Szabályzat a teherkocsik kölcsönös
használatára a nemzetközi forgalomban. 1923.

Rakodási szabályok

Kiegészítések:

A 2. világháború után a Szovjetunió érdekszférájába került országok vasútjai tevékenysége nemzetközi szervezetekben:

- UIC
- OSzZsD
- PPV
- OPW

ERRI, ERRI-kutatási jelentések

A UIC – döntvényekről:

- Angol, Francia, Német

- Alkalmazás:

kötelező (V) (verbindlich)

- ajánlat (E, empfehend)

- tájékoztató (I, informatív)

Döntvények témakörei:

- személy- és poggyászfuvarozás,
- teherforgalom,
- pénzügy, számvitel, költségek, statisztika,
- üzemvitel,
- járművek,
- vontatás,
- pályalétesítmények,
- fuvarozási feltételek,

A járműves döntvények fő sajátossága:
üzemeltetési tapasztalatokon alapulnak.

A vasúti járművek szerkezetére, üzemeltetésére és fenntartására vonatkozó szabályozások napjainkban

A szabályok:

- nemzetköziek,
- nemzeti

Nemzetköziek (például):

- Az Európai Tanács irányelvei,
- Az Európai Vasúti Ügynökség által kidolgozásra kerülő és az Európa Tanács rendelete alapján életbe lépő átjárhatósági előírások,
- Az Európai Szabványosítási Bizottság (European Committee for Standardization) szabványai,
- A Nemzetközi Vasútegylet szabályozásai, ezek közül
- legismertebbek az UIC-döntvények.

Nemzetiek:

- A törvények,
- A nemzeti szabványok,
- A vállalati szabványok,
- A vállalati utasítások és rendeletek, rendelkezések.

Európai Tanács irányelvei:

ET törekvése 1996-tól, vasúti szállítás részarányának növelése:

- környezetvédelmi,
- energetikai célzattal.

1996. Fehér könyv, vasúti csomagok 96/48/EK, 2008/57/EK irányelvek.

Az Európai Vasúti Ügynökség előírásai az ÁME-ok

ERA-t az ET 2006-ban hozta létre.

Feladatuk kapta az ÁME-ok elkészítését.

Az Európai Vasúti Ügynökség (European Railway Agency, ERA) szabályozásai a vasutak közötti (transzeurópai) együttműködést, forgalmat, vasútüzemet érintik.

A szabályozások az Átjárhatósági Műszaki Előírások (ÁME, Technical Specification for Interoperability, TSI) formájában jelennek meg.

Tervezet és az életbe léptetettek verziók.
EU Hivatalos Lapja (Official Journal of the
European Union)

Az első AME-ok 2002. V.31-én jelentek meg.

- Nagysebességű infrastruktúra (High Speed Infrastructure, HS INF),
- Nagysebességű energia (High Speed Energy, HS ENE),
- Nagysebességű járművek (High Speed Rolling Stock, HS, RST),
- Nagysebességű fenntartás (High Speed Maintenance, HS Maintenance)
- Nagysebességű üzemeltetés (High Speed Operation, HS OPE)
- Nagysebességű forgalomirányítás, vonatközlekedés és jelzés (High Speed Command Control Signalling, HS CCS)

Az ERA járműves szabályozások kidolgozásánál tekintetre vett, veendő alapidokumentumok:

- CEN/CLC kidolgozta EN (European Norm)

kiadványok

- UIC és UNIFE kidolgozta műszaki ajánlások (TecRec, Technical Recommendation),

- UIC-döntvények,

- ERRI-kutatási jelentések.

Az átjárhatósági interoperabilitási műszaki feltétfüzetek vonatkozási területe:

- Nagysebességű és hagyományos,
- Nagysebességű,
- Hagományos
vasúti rendszer.

A járműveket tekintve az ÁME-k alapján a jármű alrendszerénél éles határ húzódik a követelményeket

- teljes mértékben kielégítők,
 - a részlegesen kielégítők ,
 - meg nem felelők
- között.

**Köszönöm megtisztelő figyelmüket!
Várom érdeklődő kérdéseiket,
kiegészítéseiket, javaslataikat,
észrevételeiket!**